

КПСС-эй XXVI съездын шийдхэдэринүүдые бэелүүлхын түгөө

ИЛАГШАДАЙ ДАБШАСА

«Хэдэн олон миллион хүнүүдэй шэн габьяата ажалай, партиан организацинуудай, ардайн депутатуудай Советуудай, профсоюзай болон комсомолой организацинуудай эдэхитэй хүдэлмэрин, социалис мурсысөөнй эршэ дэлисэн ашаар эхэ амжалтанууд туйлагдаа» — гэж КПСС-эй ЦК-гийн Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев партиин XXVI съезд дээр элхлээ хэлээ энэ сонгодог ажилтай байна. Партиан, профсоюзай, комсомолой организацинуудай хүдэлмэри үндэрөөр сэнгэгдэ гэшээ. Нэрээршье, хаана партиан болон профсоюзай организацинууд социалис мурсысөө зүбөөр, аша үрэгтэйгөөр эмхидхэе шалаана, хүдэлмэришээ хариуцагчье дэсхэлүүлхэ тэндал амжалта туйлагдаана дэ байдаг.

«Бамтонельстрой» управлениин 1. дэх автобазын захиргаан, партиан, профсоюзай организацинууд социалис мурсысөө үргэн дэлсээтэйгээр эмхидхээ талаар эдэхитэй ажал юуулаа хэжэ байдаг. Автолоннонуудай, бригадануудай коллективуудай гэгшүүд дунда социалис мурсысөө дэлгэрүүлгэнэй. Автобазын 800 хүдэлмэришээ — хүбин түсэб абаад, тэрэнэ боото дээрэн бүтүүлхын түлөө тэмсэнэ. Мурсысөөнй дунд квартал бүхэндэ «сосоологдоно, ажалай түрүүлшүүдэй нэрэ соло олоной дунда нэрээжэ болгодогдог, материална талаар умашуулагдадаг».

Тус автобазын захиргаанай, партиан, профсоюзай организацинуудай үсэхээр хэдэн жэлэй саада тээ «Автобилитэ» гэжэ олон тирактай газет гаргадаа захалаа бэлэй. Неделинээ нэгэ удаа гардаг энэ газетэ социалис мурсысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ эхэ үргэ дүүргэдэг байха юм. Түрүү — хүдэлмэришээдэй ажал хэрэг тухай энэ газетын хуудалдаа ходо бэшгэдэг. Эндэ ганса түрүү бригаданууд тухай бэшгэдэг гэшээ ааб даа. Дунда зэргээр, муугаар хүдэлдэг хүдэлмэришээ тухай тошмо мэдээлэлүүд толилогдог байха юм. Ямар аргаар гэгээлхээ гараха зүбшээ заабари үтгэдэг.

— Социалис мурсысөө эмхидхэхэ хэрэгтэй эхэ нүүлөө үзүүлнэ. Хүдэлмэришээ олон тирактай «Автобилитэ» газетээ ханалжа, дурдалхануудаа бэшгэдэг, үйлэбэридэ умардаг дутагдалнуудые уялсахаа аргануудые заадаг, Манай коллектив даабарьяа хоолоо үзүүлнэ» — гэжэ тус автобазын партиан организацин секретарь В. Е. Билимско хэлэнэ.

ЗАЛУУ КОММУНИСТУУДАЙ ХУРГУУЛИ

Зегарин райондо залуу коммунистуудай долоон хургууд худалдаг юм. Тэдэнэй нэгэнхэй — районной түбтэ, зургаанин томо амханууд болон предприниматуудай партиан организацинуудай дэргэдэ эмхидхэгдэнхэй.

Районно хургуулиин шагналда — КПСС-эй гэгшүүндэ кандидатдауд болон жэлэй стажтай үшөө болоодуй абаан коммунистууд гурба харадаа нэгэ дехин сугларжа, партиан хараалан шуухала зорилгонуудые зүбшэн хэлсэдэг заншалтай. Нахангай КПСС-эй XXVI съездын дүнгүүдтэ зорюулагдан занята боложо үнгэрбэ.

«Парти хадаа манай эпохин оюун ухаан, нэрэ хүндэ ба нэхшээ гэгэн элхлээл КПСС-эй райкомой секретарь В. Б. Прокопьев хэбэ. Партиан райкомой тагачье дагша М. В. Пахомова партиан билет нэрлэлгын түгээ тухай сугларгалта хөөржэ үгөө».

Арбан нэгдэхэ табан жэлдэ районной хүгжэлтын социальна ба экономика тусбэй сугларгалтадаа КПСС-эй райкомой нэгдэхэ секретарь Ю. Р. Дмитриев танилсуулаа.

КПСС-эй XXVI съездын делегат «Татарский ключ» гэжэ рудуправлениин жолоошон П. И. Базыкина хөөрөө сугларгалтад эхлэ нонирхон шагналда.

Манай корп.

(Үргэлжлэл. Экинхэй 1-дэх хурта).

Коллектив доторо эршээтэ социалис мурсысөө эмхидхэхэ, ажалай бүтээл дээшлүүлэхэ арга боломжонуудые бэдэрхэ, шэнэ, үндэр бүтээлээ ажалай үсхэлүүдые үйлэбэридэ нэгтгүүлэн хэрэглэхэ гэшөө Улаан-Удэн М. И. Калинин эрэмжээтэ докмотовна делогой захиргаан болон партиан, профсоюзай комитетуудай сар үргэлжэн анхарал доторо байдаг юм. Эндэ хэмнээ ута хэмжүүртэй ба хүндэ ашаатэй поездуудые жолоодохо талаар москвэгайхидэй үсхэл үргээр дэмжэгдэн байна. Тини гансал 1980 оной хугасаа соо Улаан-Удэн машинистүүд хүндэ ашаата

2. УЛААН ТУГТА КОЛЛЕКТИВТЭ

8300 поездуудые жолоодон буулган байха юм. Энээнэй ашаар тусбөө гадур 3,5 миллион тоно ашаан зөөдөг. Делогой хүдэлмэришээдэй ажалай дүй дуршал ВДНХ-да үргээр харуулагдаа хэн.

Энэ коллективтэ уралан нарийуулгын хүдэлмэри үргээр дэлгэрэнхэй. Уралан нарийуулагшад табан жэлэй хугасаа соо бүхлөө 925 мян.

ган түхэригэй экономика ашаар олоотой 242 уралан нарийуулгын мэдүүлгэ, дурдал ороужаа, үйлэбэридэ нэгтгүүлэн хэрэглэн байна. Харин энэ жэлдэ тэдэнэр 140 мянган хүхэригөө доошо бэшэ экономиче. ска ашаар олоотой 360 гаран мэдүүлгэ, дурдал ороужаа уялга абанхай.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. СССР-эй Зам харилсаан министртертын түмэр змд «Мэргэжэлээр эрхимлэшэ» гэгэн нэрэ зэргэдэ хүртнэ слесарь В. В. Новичков 16 жэлдэ эндо ажаллана. 2. Делогой түрүү рационализаторууд (зүүн гарна) мастер В. И. Можин, ахалагша мастер В. М. Бертунов, ахамад их ханник В. А. Гранат гэшээ П. БУРМАКИН.

РОССИН КОЛХОЗУУДАЙ ЕХЭ ТҮСЭБҮҮД

Россин Колхозуудай советэй засадын мартын 25-да Москвада боложо. КПСС-эй XXVI съездын шийдхэдэринүүдэй үндэрөөр РСФСР-эй Колхозуудай советуудэй болон ажакхунуудай бэелүүлхэ зорилгонуудые зүбшэн хэлсэбэ.

Советэй түрүүлгэшэ, РСФСР-эй хүдөө ажахын министр Л. И. Флорентьев элхлээ хэлэ. Юндэхэ табан жэлэйхитэй сасуулаха, энэ табан жэлдэ республикадо табан жэлэйхитэй сасуулаха, энэ табан жэлдэ республикадо табан жэлэйхитэй сасуулаха, энэ табан жэлдэ республикадо табан жэлэйхитэй сасуулаха...

Гэбшөө хэдэ дутуу дундануудай байгашье наань, ажалан шэнэ гуримай шэнэ үзэгдэнэ. Хэрбээ совхозон бэшэ фермануудай наалишад бэхүндэ 17—20 үнечи даалгагдадаг байбал, энхидэ наалишадта 25 үнеч үгтэнхэй. Сашадаа эдэнэр 50—50 үнеч наадаг болохо юм.

Тимомло энхидэ операторуудай мэрэгжэлтэдэй хэрэгтэ онсо анхарал хандуулаха ёһотой.

Байра соо тодоходоон оншон техникна шуухала байрлал эмхидхэгдэнхэй байнаар. Бүхы түхээрлэнгүүд электрын хүсөөр хүдэлгэдэг юм. Ниланер-мэргэжэлтэдэй ядархар орбо, бари наанай үсхэлүүдье бии. Тээд манай коллективын нэгшөө хүн эндо хүдэлмэри хургалдаггүй, нимэ коллективуудта оюно, ажалтайн танилсаагүй» — гэжэ оператор Гатсан Доринев гомдолтоног мэдүүлэбэ.

Үнэхөөрөөшье, шэнэ комплексыс технологическа гуриманарь ашаглаха ёһотой а юм. Тиммээнэ энэ ганса совхозой мэрэгжэлтэдэй анхаралда байха бэшэ, мүн рангүйсэдкомой хүдөө ажакхун управлениин ба районной «Госкомсельхозтехника» нэгдэлдэй мэрэгжэлтэдэй хариуцаага дор байха ёһотой шүү. Харин тэдэнэр энэ комплексодо амаршые тухалажа үзүүлээгүй.

Н. НАМСРАЕВ, манай корп.

АЛАС ДҮРНИЙ ШИДХЭДЭРИН

Хабаровск—Комсомольск-на-Амуре гэгэн линийн барилганы эй тагта дээрүү энергэ-хүргэ татана. 220 киловольт хүртэй электрын элшэ хүсээнэй лини бүтүү буглуу тайга соогуур, шэнэ шэлэ дээрүү, намаг налхитэй газарууд татагдаха юм. Шэнэ шэлэ дээрүү, намаг налхитэй газарууд татагдаха юм. Шэнэ шэлэ дээрүү, намаг налхитэй газарууд татагдаха юм. Шэнэ шэлэ дээрүү, намаг налхитэй газарууд татагдаха юм.

ШЭНЭ ЗАМ ГАРГАБА Камын эрхөө Номгон далай хүртээр үргэлжлэнэ тоны ажалтайга «Востокгазотранс» управлениин жолоодоо ажалтайгаар дүүргэбэ. Набережные Челны горододоо Хойто зүгтэ тоно хэрэгтэй автосамвалнуудые, машиннуудые асарха даабари Магаданай жолоодоодо үгтэнхэй байха.

Поволжин, Уралай, Забайкалин, Яхадэй үбэлэй харилгаар, Колымгай хүндэ замаар «КамАЗ-ууд» 12 мянган километр жэде айшэн хонгой туршада гаталан гараа. Уралдаа Находно хүртээр түмэр харилгаар, тэндэхээ далайгаар машиннуудые Магадан асархада гурбан нара хэрэгтэй болдог байгаа. «КамАЗ-ууд» Колымгай горно предприниматидэй газар малтагдэ техникны запас частынуудые зурванд завсруудуулаа абажа асархан байна.

Холын зүүн-хойто зүүн арга автосамвалнуудые авашаадаг, сэг хэээр алмаша шэнэ арга амжалтаганаар шалгалта гарга.

Г. КРАСНОГОР, Магадан.

ШЭНЭ АРГААР ХУРГАНА Амарай областин хүдөөгэй техниксэ мэргэжэл ологод колхозууд болон совхозуудай филиалууд шэнэ программал хүдэлжэ эхилбэ.

Урдач механизаторай мэргэжлүүд хүдөөгэйхиде бүтэй мэлэй туршада тракторист-комбинаторай мэргэжэл ологод эхлэ. Харин мүнөө хүдөөгэй техниксэ мэргэжэл ологод эхлэ. Харин мүнөө хүдөөгэй техниксэ мэргэжэл ологод эхлэ. Харин мүнөө хүдөөгэй техниксэ мэргэжэл ологод эхлэ.

Худэлмэришээнэй мэргэжэлтэй танилсана Усурийскын ахалагша классуудай хурагшад КПСС-эй XXVI съездын делегат Н. И. Сазыкинай эрэмжээтэ «Прогресс» гэжэ машина бүтээлгэн заводой слесарь, Социалис Ажал Герой М. Кузнецовагай уулзаба. Ажалай ветеранууд, үйлбэрин түрүүлшүүд предприниматигаа түгээ, ёһо заншал, үйлбэрин амжалтанууд тухай хөөрэнэ, автомат лини, робот-манипуляторуудай хүдэлмэришээ танилсуулаа.

Заводой парткомой дэргэдэ байгуулагдахан гэр бэл, туруулаа нүүлгээ советэй үсхэлээр предприниматин коллектив Арсеневскэй дүрбэн хургуулин хурагшадта хамта хурга абан байна. Машина бүтээлгэдэ багшартагай хамта хурга үшөөн мэргэжэлдэ далайгаар хурга ажал абүүлнэ. Туруулууд хоорондын хуралсаар үйлэбэрин городой комитетта үйлэбэрин түрүүлшүү, шэнэ юумэ үсхэлүүд горадэй амжалта хэрэгтэй мэргэжэл хурагшадта занаа.

Примордо хургуулинууд хоорондын хуралсаар үйлэбэрин зурган комитет мүнөө хүдэлнэ. Эндэ ахалагша классууд дүрбэн мянган хурагшад хүдэлмэришээ мэргэжэл шүүдэй үзэнэ. Тэдэнэй олохын хургуули дүүргэжэнхээ хүдэр үйлэбэридэ хүдэлмэри эрэнэ.

Арсенев, Приморин хизаар.

В. ИЛЬИНОВ.

МУРЫСӨӨНДЭ ТҮРҮҮЛБЭ

Убэлэй харануудта сагаан эдөө элбээр үйлэбэришэйн тула Бүшүүрэй районной ажахунуудай наалин фермануудай, комплексуудай коллективууд хоорондоо мурсысөө ажалладаг заншалтай юм. Тини нахан наалишад хэлэн ажалай январь-феврал харин дүнгүүд согоо олодог, эрхимлэшэднэй тодруулагдаа. Эндэ түрүү хуури эзэлэн «Победа» колхозой хүнэй комплексын коллективтэ КПСС-эй Бүшүүрэй райкомой, ардайн депутата

ДУУДАЙ РАЙОНОЙ ГҮЙСЭДКОМ ДАМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГ БАЙРАУЛАГАДА ТУС КОМПЛЕКСЫН НААЛИШАД-ОПЕРАТОРУУД

буу хааха харингаа түсэб 117 процент, гүрүндэ сагаан эдөө худалдаха даабарьяа 130 процент дүүргэнэ юм. Тинхэдэ бүхы хүнүнэй нэгдэхэ сортоор бэлхэдлэхэ пунктда абагдана байна.

Энэ XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой нэгдэхэ фермын, «Рассвет» колхозон гурбан, мүн Хэлтын совхозой Дэвэ-Мангиртын фермын коллективуудэй хэлэн ажалай дүн найшаан тэмдэглэгдэ. Мүнөө районной наалишад хоорондох мурсысөөн улам эршээтэйгээр үргэлжэлээр.

Д. ГАРМАЕВ.

КВАРТАЛАЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭЭ

Улаан-Удын районной «Искра» колхозой наалин фермануудай коллективууд гүрүндэ ху худалдаха байгша онойгоо нэгдэхэ кварталтай түсэб бусаднаа уридалхай түсэб туршада тухангаа мэдүүлбэ. Тинхээр Улаан-Удын хүнэй комбинатда бүхлөө гурба минга гаран центнер гурба нэгдэхэ, Арбан нэгдэхэ табан жэлэй түрүүлшүүд түсэб дүүргэлдэг колхозой наалин хоёрдох фермын коллектив горитой хубитгаа оруулаа. Тимофей Яковлевэй хүтэлбэрилдэг түс фермын наалишад жэлэй эхиннээ хойшо үнечн бүрибөө 450 килограмм хү наажа, бэлхэдлэхэ пунктда 1200 центнер хү тухаагаа.

Наалишад дунда дэлгэрэн социалис мурсысөөд Васса Антоновна Шитина эрхимлэнэ. Тэрэ жэлэй эхиннээ хойшо үнечн бүрибөө 670 килограмм хү абаа. Тинхээ наалишад Галина Валентиновна Сучкова, Нина Егоровна Малых, Прасковья Ивановна Родионова, Надеждин хүнэй комплексын операторууд Дома Дмитриевна Трифонова, Капитолина Григорьевна Козлова гэшээ эрхим амжалта туйлажа шалгарна.

Дурсагдаха колхозой малшад гүрүндэ мяха тухааха даабарьяа мүн бэлхэдлэхэ дурдалхан дүүргэбэ. Тэдэнэр түсбэй ёһоор 1441 центнер мяха худалдаха даабарьяа 241 центнерээр үзүүлэ.

А. НАГАСЛАЕВ.

МАА АЖАА-ОНОО ТУХАНА ХАМБАРИ ШЭНЭ КОМПЛЕКС ААД...

Һү наалин комплексууд Сэлэнгын районной олонхи ажакхунуудта баригдана байна. Мүнөө үсэйн эрилтээ хариуцаа, ёһотой шэнэ проектар баригданан комплекс Кировой нэрэмжэтэ совхозой малшад недондо жэлэй сентяр харда мала оруулаа хэн. Түрүүлшүүдэ үбэлхитэй ямарда үндэр гэгшэ байна ба гэгэн бодотой эндо эрээ хэм.

Шулуугаар баригданан уулам, наруул энэ байрыс хушан байртай сасуулын агааргааб даа. Унээд хоорондоо алаа зайтайгаар ундаха хүринуудтай. Тус тустань авто-үйлүүдэй хариллагадан, дорхи ноётононын оншон аргаар аригдагддаг юм. Унээний наагданан хүн шэл соргоор тухай хүргэдэг түхээрлэгдэ орхоо зэргэтэй. Малшадай найнаар ажаллаха эрхэ байдал эндо гүйсэд түхээрлэгдэнхэй.

Үнгэрэгшэ жэлэй намар харганагайхид эндо хүдэлжэ ажиллаха, эхэ урма зоригтойнууд байгаа бэлэй. Энэ комплексыс олохон жэлэй туршада хүлээгээ шуу.

Тээд уданшгүй, наалишад умарнь хуаржа эхилээ. Умар юуб гэхэдэ, комплексдо олон тоото дутуу дунданууд эдирнэ захалаа. Дорхи ноётоныс аригдагдэ транспортёр муугаар тодоходоон дээрнээ нэгэ хэдэ бэлхэдлэхэ хүдэлжэ болгоно. Мүнөөшье энэнь хүдэлгэдэнхэй. Сэхэнь хэлэхэдэ, тус комплексын проект дулаан уларилтай хи-заарай эрхэ байдалда гэжэ хараалагданнаа боложо, зарим оншоноруулагданан түхээрлэгүүдлэй манай эндо хүйтэндэ таарнагүй.

Комплекс ашагалагда тухайлабал, авто-уналуурин аяланг пластмассаар хэгдэн тула үбэлхэ үедэ тэрэнэ хүрнэ, захарианаа ха юм. Тинхээр авто-уналуурин хүдэлгэдэхэ болно. Малшад резина хоолойгоор уна хообуунд соонь хэхэ баат байно.

Совхозой хүтэлбэрилгэшд, мэргэжэлтэ комплексын нимэ проект шэлхэдээс эхэрэнэ. Эндо агааргаан байна. Юуб гэхэдэ, тээд проектын ёһоор тэжээлээ хуурай аргаар бэлхэдэ ёһотой болно. Манай энхидн шэмэрүүн хүйтэн үбэлжэлтын үедэ онш байхан тэжээлээ буйуулангүй малдаа элюуэхэдэнхэй, ягаад хү шэмэн дэшлэхэб даа.

Мүнөө тэжээл бүтүүлэн шанаха аргагүй дээрнээ, наалишан бүхэн ажаллагдаг галзарта түмэр хайрсагуудые тэжээл, тэрэн соогоо үнечдэнгээ эдихэ тарна талхан зүйлүүдые хэрэглэнэн хооломонтой холжиго, бүлээн унаар худхаха баатый боло. Заримдаа унанишын хүйтэн байха юм. Бури нахан эндо ула халаха түхээрлэг тодохо. Нилмээр бэлхэдлэгдэн тэжээлэй шарнарын муу байнгүй яахаб? Зүбөө Кировой нэрэмжэтэ совхозой адууна мал мүнөө жэл үбэл тэжээлээр алаа һаан хангаданхэй. Хаадаг үнечн бүрибөө 10 килограмм сенаж, 2 килограмм үбэн, 3 килограмм талха тарна хүйл, хэршэгдэнэн хооломо, бардаа үгэнэ. Тээд нимэ эхэ тэжээл эдлэн үнечлэхэ һүн бага абтана. Мүнөө үнечн бүхэнөө сүүдэхэ оройлодо 2—3 килограмм һүн наагдана шүү.

Комплекс ашагалагда тухайлабал, авто-уналуурин аяланг пластмассаар хэгдэн тула үбэлхэ үедэ тэрэнэ хүрнэ, захарианаа ха юм. Тинхээр авто-уналуурин хүдэлгэдэхэ болно. Малшад резина хоолойгоор уна хообуунд соонь хэхэ баат байно.

ШААНА АБАХАДА, СОВХОЗОЙ ТҮДӨӨШӨЛӨГДЭ ЭРИЛТЭ ХУЛААР ТАБИНАН БАЙГАА

Эндэ нэгэ үзэгдэл ундаан үнечтэ хамтын хообо бөтөнөөр шуухала хэжэрхитэй байба. Тинхээр мүнөө үнеч бүхлээд орыннь хообо танилсаа, хэхэ хүдэлмэри гарнахай.

Унээд тугалаха байраггүй дээрнээ наагддаг галзартай тугалын абажа, тэрэнэ котельнэ соогоо баглана. Нилмэ дутагдаагүй һаа оборогдоо бэлхэд ааб даа. Барилгашад эжаалажа байхада, совхозой шэнэ комплексыгтоо арга боломжонуудые, оншон тухээрлэгүүдые эзэн ёһоор тухаанаа аоагүй шүү.

Мүнөө тус комплексдо гол түлбэ зулуушүүл хүдэлгэд болгохой. Недондо хургуулиа дүүргэнэн багад сэхэ дуртайгаар үнеч хүдэлжэнэй гэжэ мэдүүлээ хэн. Совхозой дирекци, нарком залуу наалишадта алаадань һаан байдал зохбоныс оролдоо. Комплексдо мүнөө 6 оператор, 2 туулаагша наалишан хүдэлнэ. Тэдэнэр бригадануудын зөвшөөрэй аргаар ажалладаг. Энэнь хадаа недели соо наалишан бүхэннэй хоёр үдэр амарха болно.

Нилмэ аргаар ажаллахада, хэн хэдэ шэнэнь һү наагаагүй гэжэ элхэрлэхэнь бэрхтэй гэгшээ. Эндэ тухайн аргаар наагданан хүнэй шэл соргоор абуулагдаха, һү тухаанаа абадаг цех соомы сүтчин булэг үнечдэй наам тодорхойлодо байдаг юм. Арбан хонгоно нэгэ удаа үнечн бүхлэн һү шэмэн, мүн наалишан бүхлэн хүдэлмэрин дүн тодорхойлогдоно.

Энэ гурим һай нэгтгүүлгэдэ байнан хадаа үшөө

МЭРГЭЖЭЛТЫН ЗҮБШЭЛ

Хээшье, амаршыс сагта таряалан, сабишалан, бэлхэдлэхэ газарын найнаар, ашаар үрэгтэйгөөр уналха, ходо шингэ ноито элбэгтэй байгша хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаг гэшээ. Тинхээр онотро манай республикын эрхэ байдала энэ асуудал бүришье хурсаар тайлдаг ааб даа.

Байгша ондо болохон агрономуудай Бүхэсоонза, мүн республиканска зүблөөн дээр гезар уналха гэшээ үндэр байн, тогтууртай һайн ургаса абаха найдамтай үндэһуури болоно гэжэ тоолодо. Мүн тинхээд КПСС-эй XXVI съездын шийдхэдэринүүд соошыс баһал онсо анхарал хандуулагданан байна. Ингээд эрхэлээ, орогно таланай, тэжээлэй ургамалуудай, үбэн ногоной

БАЙРАМАЙ УҢА АЛДАХАГҮЙ

тогтоохо ажалые абуулаха эмхидхэ хэрэгтэй. Хөншөөн мэдэлээр энэ дээр хүрнэй дээрүлжэ хүйтэн, техник хэрэглэхэ зүүндэ, багханууагуудые татахын аргагүй байдаг. Тинхээр һайрамай үшөө нэгэ тэжээн эхээр урдуулуулгангүй, аргатай соонь хаажа, бага баганаар газар дээрүү тархаа, доошнэй шэнгээ гэгшээ оролдохо ёһотой. Юундэ гэхэдэ, нэгэ тэжээл тэрэн эхээр урдавал, хүрнэйхэй дээрүлжэ һайн ширинэ үгчагариха, шанаршье муулаха байна шүү. Тинхээр газарта һайрамай унаний найнаар тогтохын, тархын, шэнгэйн тула шохбэ, шорой асарна зурьтар адхаха, сэг зуурын хаалта, мүн хэрэглэгдэхэ болһон хушан мэршэг монсогойто, халын ташалдаа хүндэлэн табижа,

«Заря» колхозууд үргээр хүдэлгэдэг юм. Тэдэнэр намарта хахалагданан поли дээрэ сэг зуурин багхан ханабууд, зурууд бурзадаа хуудыс татааа, мүн ула хуулааридга тухай түхээрлэгүүддээр һайрам хаадаг, тогтодог, удаан тэрэнэ газар дээрүлжэ дуратай сагтаа тараан унална. Март һайрам һуул багаар гү, али апрель һайрам эхээр газарай хүрнэй гэдлэгтэй байхада һайрамай наар дээр һайрамай уна табижад, һайрам шэнгээдэ, хүрнэй шингэ ноито һанса үздэг. Илангаля энэ арга хүрнэй эршээтэ гэдлэгтэй республикын урда талын райончууд ажахунуудта ашаар үрэгтэй байха гэжэ наанада.

Һайрамаар газар уналхын тула уналуурин орын һууба, ханабуудые хэрэглэхэдэ эхэл һайн. Тэрэгээр һайрам урдуулахадаа хэрэгтэй гэгшээтэ хаалта-боолтонуудые табижа, үшөөн бага баганаар һабаһаа гаргана, нуга сабишалан дээр гүрүр нэгдээр тарааха шуухала. Тинхээр эдэ һуваг, ханабуудые хоолодо сээрлэжэ, арилгана, заһаарилгана байха хэрэгтэй.

Хабар эртэ һайрам хаажа абахын тула намартаа үбэлдэ саба тогтоохо гэшээ эхлэхэ угда шанартай. Юуб гэхэдэ, хада гүбэгтэй ташаангаар хүндэлэн саба халаха, зурууд оооонуудые гаргахдаа, хайталан унаний доошо урдажа ябашаггүй, хүрнэйлөө һайрамай шэнгээ байна.

Һүүнэй жэлүүдтэ республикын колхоз, совхозуудта таряалан, нуга сабишалан уналха олон тоото булур станица болон бусадшыс ху-сэ эхэтэй томо оншон түхээрлэгүүд хүдэлгэдэг, дулаанай сагта газар уналха, үбэлэй үедэ тошо халаха ажал юуулагдадаг гэшээ. Тошо халаха ажал гол, горхон шадарай нуга сабишалан дээр хэдэгдэ ааб даа. Тээд хабартаа тэрэнэ баһал найнаар тогтоохо абаагүй һаа, тошонинь халажа, зүдөө урда, нөөргөө гол горхуурууа орохоко мэдшээтэй. Тинхээр эдэ гэгшээнь хараада абан, тэжээлнэй эршээтэ хэрэгтэй газар дундаа захала ажал юуулаха ёһотой.

Илангаля һарада үгтэрэн республикын агрономуудай зүблөөн дээр үгэ хэлэхэдэ, ВАСНН-Л-ий Сиб-и рини отелениин Президиумай түрүүлгешэ, академик П. Л. Гончаров энэ асуудал тухаа ингээ дурдаа хэн: «Бүрэд ороной алишье нотагта газарай хүрнэй шингэ һайса бариха гэшээ түхэрэн жэлэй туршада хэдэхэ ажал болно. Үбэлдөө саба тогтоохо, тэрэннэй дээртэ хайлуулгангүй бариха, хабартаа һайрам тогтохо, хүрнэй шингэ алахагүй гэжэ оролдохо хэрэгтэй».

Энэ хэлэгшэ дээр юу мэдэхэ гэхэдэ, партианга XXVI съездын шийдхэдэринүүдтэ бэелүүлэн, республиктай газараа уналха түдэлмэришье илангаля һайрамай эрхэ байха юм гэжэ табижа, бин байха юм арга боломжобөө гүйсэл элхүүлэ болно. Тинхээр, үндэр баян ургасын үндэһуури табигдаха байна.

И. БОНДАРЕНКО, республикын Мелиорация ба унаан ажахын министртертын заһаарилгачайригын таһагай начальни.

